

© *Маиталер А.А.*

факты, даст возможность составить целостное представление об логистической деятельности, поспособствует принятию более взвешенных решений, определит границы прогнозирования, позволит спроектировать модель наиболее приближенную к реальности.

В то же время, надо помнить, что логистическая наука находится на стыке экономики, кибернетики, математики, менеджмента, психологии и социологии, поэтому вполне рациональным будет использование всей совокупности методов, теорий и видов анализа, которые разработаны и применяются в этих сферах для решения общих или локальных задач которые стоят перед логистикой. Среди всего спектра методов нельзя выделить более или менее важные. Каждый из них на определенном этапе играет свою значимую роль в достижении поставленных целей.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ

1. Алесинская Т. В. Основы логистики. Общие вопросы логистического управления. Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2005. [Электронный ресурс] — Режим доступа: http://booksterier.ru/materials/logistika/T_v__alesinskaja_osnovu_logistiki.html.
2. Буданов В. Г. Методология синергетики в постнеклассической науке и в образовании. [Изд. 3 доп.] / В. Г. Буданов. — М. : Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. — 240 с.
3. Викулов С. Ф. Некоторые парадигмальные проблемы военной экономики и финансов в исследованиях последних лет / С. Ф. Викулов // Вооружение и экономика. Электронный научный журнал — 2009 — № 3 (7) — [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://www.mil.ru/info/1070/51205/index.shtml>.
4. Время логистики. [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://logisticstime.com/>.
5. Князева Е. Н. Одиссея научного разума. Синергетическое видение научного прогресса / Е. Н. Князева. — М. : Знание, 1995. — 228 с.
6. Логистический учебный центр [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://www.ec-logistics.ru/logistics.htm>.
7. Московченко В. М. Методология логистического формирования общей системы материального обеспечения силовой организации государства / В. М. Московченко // автореферат диссертации на соискание ученой степени доктора экономических наук по специальности 08.00.05 — экономика и управления народным хозяйством (логистика). На заседании диссертационного совета Д 212.237.08 при Санкт-петербургском государственном университете экономики и финансов. — 2001. — 36 с.
8. Спицнадель В. Н. Основы системного анализа / В. Н. Спицнадель. — СПб.: «Изд. дом «Бизнес-пресса», 2000. — 326 с.

Маиталер А.А. – кандидат філософських наук, докторантка Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України.

УДК: 130.2

ЛЮДИНА В «МАСОВІЙ КУЛЬТУРІ» СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА: КОНТЕКСТ ПОСТМОДЕРНІЗМУ

В статті досліджується проблема смислу буття людини в умовах «масового суспільства», «масової культури». Показано переорієнтацію стратегій мислення суспільного життя в контексті філософії постмодернізму.

Ключові слова: «масова культура», «масове суспільство», постмодернізм, симулякр, знак, гіперреальність, дискурс, інформаційне суспільство.

ЧЕЛОВЕК В МАССОВОЙ КУЛЬТУРЕ СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА: КОНТЕКСТ ПОСТМОДЕРНИЗМА

В статье исследуется проблема смысла бытия человека в условиях «массового общества», «массовой культуры». Показано переориентацию стратегий мышления общественной жизни в контексте философии постмодернизма.

Ключевые слова: «массовая культура», «массовое общество», постмодернизм, симулякр, знак, гиперреальность, дискурс, информационное общество.

HUMAN IN THE MASS CULTURE OF MODERN SOCIETY: CONTEXT OF POSTMODERNISM

The article examines a problem of sense of human existence in conditions of «mass society», «mass culture». It is shown the new orientation of thinking strategies and social life in the context of philosophy of postmodernism.

Keywords: «mass culture», «mass society» postmodernism, simulacra, sign, hyper reality, discourse, information society

Вступ. Дослідження інформаційної епохи засноване на всебічному аналізі економічних, соціальних і культурних аспектів сучасного світу показує, що постіндустріальний етап є більш високою стадією розвитку соціуму. Якщо в індустріальному суспільстві основним джерелом виробництва є кількісне зростання його факторів (праці, капіталу, природних ресурсів), разом з використанням нових джерел енергії, то інформаційну стадію розвитку характеризують принципово нові риси, зокрема якісна здатність оптимізувати поєднання і використання факторів виробництва на основі знання та інформації.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні залишається відкритою проблема можливості і соціально-економічної обумовленості існування культури в рамках інформаційного суспільства, де трансформувалась, ставши «атомізованою» і сама «маса», і культура, яка її обслуговує. Звертаючись до проблеми функціонування «культурної індустрії», М. Кастельс зазначає, що остання орієнтується, по-перше, не на задоволення креативних потреб особистості, а на «економіку здорового глузду» [3, с. 203]. По-друге, нові економічні форми достатньо стандартизовані, що передбачає досить істотну уніфікацію культурного продукту. І, по-третє, «метакультурна індивідуальність» Е. Тоффлера, котра стає суб'єктом нового типу культури і характеризується здатністю диференціювати поступаючу, так само має потребу в рекреації, сублимації і психологічному «розвантаженню», як і «масова людина». Про це свідчить той факт, що домінуюча стратегія в збагаченні культури, пов'язана з потенціалом нових комунікаційних технологій, спрямована не на області охорони здоров'я, освіти, а на розробку «величезної системи електронних розваг, яка приваблює найбільші інвестиції» [3, с. 346], – зазначає М. Кастельс.

Досліджуючи соціокультурну реальність, яка відповідає розвитку інформаційних стратегій, М. Кастельс зазначає, що ряд тенденцій розвитку інформаційного суспільства ще не стали широкою практикою. Дана обставина не дозволяє говорити про зазначені тенденції як про переважаючі, чітко оформлені і домінуючі. Так, зростання роботи через телекомунікації є «звичайним допущенням, яке торкається впливу інформаційної технології на великі міста, і останньою надією плановиків міського транспорту, майже готових примиритися з неминучістю мегапробок» [3, с. 343]. Великі плани пов'язуються з категоріями працівників, які стають все більш перспективними і відкривають можливість «деагрегації праці і формування віртуальних ділових мереж, що обумовлює диверсифікацію робочих місць, особливо для найбільш динамічного професійного сегменту населення» [3, с. 370-371].

Якщо говорити про вплив Інтернету на сучасну культуру і суспільство, то практика показує, що цей потенціал не завжди забезпечує нові структури соціальної комунікації. В новій інформаційній культурі, так само як і в будь-якому соціальному організмі, в тому числі і в тому, де виникла «масова культура», виокремлюються свої (власні) страти, які стають потенціальними виробниками і споживачами або «масової», або «елітарної» продукції. По-перше, у віртуальних спільнотах відбувається диференціація на «елітну множинність» і «масовану більшість» («бродячий натовп») [3, с. 343]. По-друге, М. Кастельс схильний вважати комп'ютерну комунікацію як належність виключно освіченої і економічно забезпеченої частини населення найбільш розвинених країн, частіше всього у великих, найбільш розвинених метрополісах, яка в глобальному масштабі виступає в якості еліти [3, с. 340].

Зазначимо, що М. Кастельс не звертається безпосередньо до проблеми «масової культури», однак його висновки відносно економічної, соціальної, культурної специфіки інформаційного суспільства показують, що «масова культура» як соціокультурний феномен активно існує у вигляді «індустрії розваг», а також в багатьох областях, пов'язаних із традиційним (стандартизованим) мисленням. Соціальною основою «масової культури» в інформаційній системі залишається та частина суспільства, яка відчужена від структур управління економікою нового типу і змушена відповідати стратегіям «підлеглості» і «включення у взаємодію», а також частина «технічної еліти»,

яка має можливість вибору між різними формами і типами культури. В якості соціальних передумов розповсюдження «масової культури» в інформаційному суспільстві виступають «напружений ритм діяльності, екзистенціальні проблеми, проблеми адаптації, проблема вільного часу, а також відсутність навичок і певного типу свідомості у частини суспільства, здатної сприймати складні проблеми і феномени високої культури» [4, с. 64]. Стосовно інформаційних технологій, то вони розвиваються в значній мірі як «технології розваг».

В контексті філософії постмодернізму, який характеризується принциповою відмовою від традиційних проблемних полів, класичних семантичних і аксіологічних пріоритетів, проблема «масовості» стає однією з центральних. В епоху постсучасності «масова культура» набуває особливого статусу: якщо для класичної філософії дихотомія «масового» і «елітарного» була основоположною ідеєю, яка визначала «поле» ціннісних значень і смислів культури, то в ситуації Постмодерну (філософії постмодернізму) дана опозиція руйнується, а сама «масова культура» виступає в якості повноправної культурної системи. В новому плюралістичному проекті межа між «елітарною» і «масовою» культурою розмивається, а процеси дифузії констатуються у всіх культурних компонентах: елітарному, масовому і народному. При цьому «масова культура» починає сприйматися не лише як розважальна, комерційна, але і як «повноправна та альтернативна — хоча і тривіально-побутова, професійно-ненормативна, площинно-невизначна» [4, с. 65], - складова сучасної культури.

Разом з тим демократизація культурного життя з його плюралізмом переваг, який «розмиває» специфіку естетичного і художнього, з його «розчиненням» мистецтва в повсякденності — процес внутрішньо суперечливий, в силу чого вимагає переосмислення. Зокрема, А. Крокер і Д. Кук пропонують замінити постмодернізм новою «гіперестетикою ультрамодернізму» [5, с. 154]. Постсучасність, заснована на змішуванні мистецтва і життя, художньої практики і теоретичного її осмислення, «другої природи» і «першої», постає в даній концепції як «тіло без органів» (Ж. Дельоз, Ф. Гваттарі), «чисте занурення» (Ж.-Ф. Ліотар), «символічний досвід» (Ю. Крістова), «експериментальна культура» (Ж. Бодрійяр), а постмодерністський стиль життя – як «екзистенціальна паніка» [5, с. 65-68]. Особливостями світовідчуження при цьому стають «турбота», «розчарування», «страх», «гнів», «байдужість». В подібному контексті технологічної експансії, наукової ейфорії і дегуманізації свідомості особливою цінністю наповнюється практика культур з «домінантою інтуїтивного» - а саме, культур примітивних, архаїчних. Тут первісний міф виступає в якості альтернативи сциєнтизму і раціоналізму сучасності, що підвищує «актуальний потенціал масової культури як одного з різновидів сучасної міфології» [4, с. 66-67].

В постмодернізмі провідні аспекти «масової культури» (її комерційна природа, гедонізм, мобільність реагування) переосмислюються в контексті «плюрального проекту». Зрозуміло, що основними проблемами стають проблеми «циркуляції інформації» – співмірність останньої з константною реальністю, вплив на особливості культури новітніх інформаційних систем; проблема співмірності «оригіналу» і «копії» в рамках нової естетичної парадигми як естетики вторинного; проблема тілесності, яка відображає «соматизацію свідомості» суб'єкта епохи Постмодерну, а також можливість її вирішення в комплексах «влади-свідомості» (М. Фуко) і через виявлення специфіки «мислення спокуси» (Ж. Бодрійяр) [4, с. 67].

Італійський філософ У. Еко, досліджуючи «екранну» культуру в рамках культури загалом, показує, що основна проблема пов'язана зі зміною способу трансляції інформації і полягає не в крайності її візуалізації, а в збереженні суб'єктом здатності до її критичного сприйняття та імунітету до її «переконуючої інтенції» [7, с. 37-38]. У. Еко вважає, що в недалекому майбутньому суспільство буде складатися, з одного боку, з людей, які не мають можливості перевіряти інформацію на предмет її відповідності образам і поняттям реального світу, які бажають одержувати готові визначення, а з іншого боку – здатних до її відбору і застосуванню. Перші – представники «візуальної культури», другі – еліта, комп'ютерно освічені носії «книжкової культури», яка збереже своє домінуюче положення як «засіб трансляції інформації» [7, с. 42].

Важливою особливістю «візуальної комунікації», на думку У. Еко, є здатність «іконічного знаку» відображати реальність не прямо («реалістично»), а через численні інтерпретації. Філософ переглядає лінгвістичну природу «знаку», і в цьому аспекті розгляду одержав можливість сприймати увесь світ як нескінченний, безмежний текст – метатекст – «космічну бібліотеку» (В. Лейч), або «словник», «енциклопедію» (У. Еко). Сама ідея «знаку», сам смисл його застосування полягає в потребі умовно означити те, що в даний момент у відчуттях відсутнє. Думку про те, що «знак» є, насамперед, відсутність об'єкта або «наявність, утворена із відсутності» [9, с. 104], або, більше того,

«вбивство речі, яку він заміщає», спочатку висловлює Ж.Дерріда, а потім розроблює Ю. Крістева. Свій крайній вираз вона знайшла у філософській позиції Ж.Лакана: «Саме світ слів утворює світ речей» [9, с. 65]. Прагнення культури до заміщення предметів (речей) знаками, які немов би «наповнюють недостатність, відсутність об'єктів через їх назви-означування, стає тією ситуацією, коли сама відсутність і породжує ім'я, в момент свого походження» [9, с. 69]. В такому контексті культура виступає як певна знакова сукупність, яка не лише заміщає, але й дублює світ. Тут включаються, відповідно, різні семіотичні системи, які відповідають двом типам знаків – «кіничним» і «конвенційним», які дублюють як світ (при цьому не тотожні йому), так і один одного. Отже, реальність, яка відтворюється «екраном» і сприймається як справжня, дійсна, дублююча дійсність, є результатом конвенцій. «Знаки» реальності виступають тут в якості «знаків», що репрезентують «умовну реальність», сконструйовану, опосередковану та інтерпретовану.

Подібна тотальна «семіотизація» буття і прагнення знакової сфери до здобуття статусу єдиної реальності виступає як принципова не співмірність того, що «означає» реальність, імітація, «симуляція» оригіналу. В контексті постмодерністської теорії сучасна ера «тотальної симуляції» розглядається як здатна породжувати цілий спектр соціальних феноменів – симулятивних по характеру, які не мають еквівалентів. Законом симулятивної трансформації підкоряються всі феномени соціальної і культурної сфери – предметний світ, влада, інформація, які «в рамках сучасної системи на відміну від класичної економії артикулюються не в дискурсі споживчої або мінової вартості, а в дискурсі вартості знакової» [4, с. 72]. Ця ідея є однією із системоутворюючих у філософії постмодернізму.

В концепції, запропонованій Ж. Бодрійяром, одиниця «несправжнього» смислу, який функціонує в культурі, одержала означення «симулякр». В своїй теорії Ж. Бодрійяр трактує симулякри як знаки без «денотатів», як знаки, автономні від «референтів», а симуляцію – як створення за допомогою моделей особливого типу умовної реальності – «гіперреальності», здатної до сумісності реальності з моделями симуляції. Автор виходить за рамки семіотичної проблематики і звертається до філософського (онтологічного) дискурсу, що дозволяє йому розглядати культуру не стільки як систему знаків, які опосередковують процес комунікації, скільки як своєрідну віртуальну систему, де дійсна (справжня) соціокультурна реальність «підміняється альтернативною симуляцією — гіперреальністю» [2, с. 6]. Іншими словами, обмін між «знаками» і «реальністю» призупиняється – знаки співвідносяться лише один з одним, утворюючи стимуляційну сферу – гіперреальність, яка складається виключно із знаків. «Більше не можна говорити ні про імітацію, ні про подвоєння, ні навіть про пародію. Справа йде про заміну реального знаками реального» [2, с. 342], – зазначає філософ.

Заміну реального «знаками реального» Ж. Бодрійяр розглядає як свідчення еволюції сучасної культури, яка відмовляється від парадигми «відображення реальності», приймаючи її симуляцію, де те, що зазначає, не співвідноситься з реальністю в принципі. Реальність, дубльована через репродуктивні матеріали, зникає, «але цим зруйнуванням вона і зміцнюється, перетворюється в реальність для реальності... гіперреальність» [8, с. 10]. На відміну від попередньої епохи в епоху Постмодерну засоби масової інформації (масмедіа) здійснюють симуляцію, яка характеризує сучасну культуру загалом: симуляція маси, історії, часу, простору, реальності і, відповідно, симуляцію комунікації, інформації і смислу. В цих умовах в якості провідної функції засобів масової інформації виступає їх здатність до формування гіперреального як реального без джерела і без реальності.

Ситуація зникнення «натурального» і підміна (заміна) дійсного (справжнього) світу світом «гіперреальним», всі об'єкти якого подані в своїй «іншій», симуляційній якості. Вона обумовлена, крім всього іншого, специфікою розгляду тілесності в широкому діапазоні: від розгляду її детермінованості соціокультурними комплексами «влади-знання» М. Фуко, через аналіз специфіки його функціонування в «параонтологічних мовних контекстах» Ж. Лакана, і теорією «тілесності тексту» Р.Барта. А також «мислення спокуси», представленого концепцією Ж. Бодрійяра, в якого «актуальна» масова культура, апелюючи до психофізіологічних комплексів, переосмислюється як симуляційна реальність, де навіть «тіло» як остання «зупинка» спокуси «дискваліфіковане новими технологіями і перетворено в генетичний код» [1, с. 149].

«Масова культура» «десексуалізує» відносини, виступаючи у вигляді їх симуляційного суррогату, а «розкріпачене тіло», на думку Ж. Бодрійяра, пропонує себе у вигляді «нарцисичної перемінної», яка змінює закон і заборону, що «цензурували» статі і тіло ззовні. «Знакове обмеження» замінило «обмеження владне», а пуританський насильницький закон «Батька» («Отця»), який розповсюджувався насамперед на фізичну сексуальність, змінився «спокійною» репресією, що

здійснюється «на рівні символічного» [4, с. 78]. Сучасна «масова культура» імітує, симулює еротизм, де навіть оголене в еротичних шоу тіло, спеціально вкрите гримом, постає більш закритим, ніж в одязі, де тіло «аутоеротично прославляється», стає бажаним, але воно ж, освітлене яскравим світлом, прикрашене, сигналізує про «неможливість володіти ним» [1, с. 213]. Філософ зазначає, що у «функціональній естетиці» і масовій культурі «фетишистські знаки» в якості котрих виступають одяг, аксесуари, музика, техніка, дозволяють постати тілу завдяки «церемоніалу» більш «оголеним, ніж воно насправді голе» [1, с. 215-216].

У філософії М.Фуко проблема «тілесності» досліджується як взаємопов'язана з проблемою «влади-знання». Для цього «нова тілесність», яка визначає свої межі маніфестацією своєї «специфічної сексуальності», вимагає обмеженості, розділення з іншими, вимагає власної «вписаності» в процедури влади, які «обособлюють» і «охороняють» її тіло [1, с. 195].

Зазначимо, що з позицією М. Фуко інтенсивно полемізував Ж. Бодрійяр, який не вірить в раціональність влади, в її здатність управляти сексуальністю з метою збереження генофонду нації. Розгул, анархія сексуальності, яку представляє сучасна «масова культура» – лише ознака спільної хвороби, яка охопила світ в процесах глобалізації, від якої не врятують ні рецепти просвіти, ні соціальні проекти, ні «сексуальні революції». Теперішній час як час «після оргії» - період «родичання» людей, період «розгулу» масових форм культури. З точки зору М. Фуко змінити якість культури і звернутись до ідеалів гуманізму може лише насильне обмеження видовищ і владне управління сферою сексуального. Мислитель вважає, що вирішення питання про сексуальність в рамках культури з усіма її заборонами, табу, практиками аскези і самообмеження природним наслідком буде мати «повернення дійсної (справжньої) сексуальності та інтенсифікації всіх проявів суб'єктивності» [6, с. 232].

Таким чином, теоретичне осмислення «масової культури» було безпосередньо пов'язано з тими суспільними і культурними процесами, які і визначили специфіку функціональних проявів даного соціокультурного феномену. В рамках посткласичної концепції «масової культури» вона досить повно і послідовно викладена Х.Ортега-і-Гасетом, який в контексті «елітарної» і «масової» культури розглядає «масову» людину, обмежену в своїх креативних потенціях, котра прагне врятуватися від складностей реального світу в світі ілюзій. В концепціях К. Мангейма, Г. Аренд «масове індустріальне суспільство» розглядається як таке, що породжує культуру по своїм параметрам антагоністичну елітарній. Культура «масового суспільства» М. Горкгаймером і Д. Макдональдом означається як «масова культура» [4, с. 79-80], і саме з робіт цих авторів починається послідовне дослідження даного феномену.

В різних варіантах концепції «постіндустріального суспільства» «масова культура» перестає бути постійним об'єктом критики. Позитивно трактуючи «масове суспільство», його економіку, політику, соціальні і культурні інститути, Д. Белл, Ж. Фурастьє, А. Турен, Дж. Гелбрейт, А. Тоффлер, Г. Кан стверджували, що під впливом засобів «масової комунікації», «масового виробництва» і споживання, а також «масової культури» в сучасному суспільстві відбувається процес становлення економічної, соціальної, політичної і культурної гомогенності. «Омасовлення» при цьому одержало нове значення і почало розумітися як процес «усереднення» культури, при якому цінності, які лише належали еліті, стали доступні масам [4, с. 85].

В концепціях «інформаційного суспільства» найбільша увага відводилася інформації, інформаційним технологіям і засобам комунікації. В основі цих теорій, розроблених Е. Масудою, Дж. Белінгером, Т. Стоуньером, Е. Тоффлером, М. Кастельсом знаходиться уявлення про те, що провідною тенденцією розвитку сучасного суспільства, яке переростає в суспільство нового інформаційного порядку, є інтеграція новітніх масових інформаційних і комунікаційних технологій та існуючої соціальної системи. В працях М. Кастельса зазначається, що інформаційні технології розвиваються здебільшого як «технології розваг», а «масова культура» виступає в якості однієї з найбільш прибуткових галузей економіки і активно існує в багатьох областях, пов'язаних із стандартизованим мисленням. В сучасній культурі одержує легітимність лише те, що адаптовано під режим масмедіа і може бути представлено тільки при трансляції [3, с. 360-370].

Висновки. В рамках постмодерністської філософії заслуговують уваги дослідження стосовно здатності засобів масової комунікації довільно інтерпретувати об'єктивні фрагменти дійсності. Для прояснення сутності цих процесів постмодерністи вводять поняття «симулякр». Він показує, що сучасна культура в масовому варіанті виробляє незалежні від трансцендентних образів симулякри і формує на цій основі нову сферу перебування людини. В силу чого постає питання про статус людини та характер її буття в умовах «масового суспільства», «масової культури», тобто в сучасному

соціокультурному просторі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бодрийяр Ж. Символический обмен и смерть / Ж. Бодрийяр. — М.: Добросвет, 2000. — 387 с.
2. Зенкин С. Н. Жан Бодрийяр: время симулякр / С. Н. Зенкин // Бодрийяр. Символический обмен и смерть. — М.: Добросвет, 2000. — 387 с.
3. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / [Пер. с англ. под науч. ред. О. И. Шкаратана]. — М.: ГУ ВШЭ, 2000. — 608 с.
4. Костина А. В. Массовая культура как феномен постиндустриального общества / А. В. Костина. — М.: Изд-во ЛКИ, 2008 — 352 с.
5. Маньковская Н. Эстетика постмодернизма / Н. Маньковская. — СПб.: Алетейя, 2000. — 347 с.
6. Фуко М. Слова и вещи. Археология гуманитарных наук / [Пер. с фр. В. П. Визгина и Н. С. Автономовой]. — СПб.: А-сад., 1994. — 408 с.
7. Эко У. От Интернета к Гутенбергу // Общество и книга: от Гутенберга до Интернета. — М., 2000. — С. 37 — 38.
8. Baudrillard J. Simulacres et simulation. / J. Baudrillard — Paris, 1981. — 272 p.
9. Lacan J. Ecrits: A selection / J. Lacan. — L., 1977. — P. 104.

Надибська О.Я. — доктор філософських наук, доцент, завідувач кафедри філософії та соціальних дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ.

УДК 17 : 165 . 000167

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КАТЕГОРІЙ ОБ'ЄКТИВНОГО ТА СУБ'ЄКТИВНОГО В СОЦІАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ

У даному дослідженні проаналізоване складне співвідношення між суб'єктивними та об'єктивними мотивами в соціальній реальності. Осмислено тенденцію орієнтації системи сучасних пріоритетів на об'єктивне знання як науково обґрунтоване та незалежне від суб'єктивних точок зору.

Ключові слова: соціальний простір, об'єктивне, суб'єктивне, свідомість, інформація, довіра, істина.

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ КАТЕГОРИЙ ОБЪЕКТИВНОГО И СУБЪЕКТИВНОГО В СОЦИАЛЬНОМ ПРОСТРАНСТВЕ

В данном исследовании проанализировано сложное соотношение между субъективными и объективными мотивами в социальной реальности. Осмыслено тенденцию ориентации системы современных приоритетов на объективное знание как научно обоснованное и независимое от субъективных точек зрения.

Ключевые слова: социальное пространство, объективное, субъективное, сознание, информация, доверие, истина.

COMPARATIVE ANALYSIS OF SUCH CATEGORIES AS OBJECTIVE AND SUBJECTIVE IN SOCIAL SPACE

Difficult betweenness is analysed in this research by subjective and objective reasons in social reality. The tendency of orientation of the system of modern priorities on objective knowledge as scientifically grounded and independent from subjective points of view is considered.

Keywords: social space, objective, subjective, consciousness, information, trust, truth.

Постановка проблеми. Порівняно-недовгий шлях розвитку категорій суб'єктивного та об'єктивного змушує придивитись до них уважніше. Об'єктивне – це таке знання про реальність, що не залежить від людського сприйняття та залишиться таким, має людина якась уявлення про об'єкт чи ні. Суб'єктивність – це властивість не всієї природи, а тільки певної її частини, а саме, мислячих істот. Суб'єктивне віддзеркалює об'єктивне, породжуючи в нашій свідомості образи реальності. Об'єкт